

Etapele de dezvoltare ale copilului

Condiția de bază pentru o pedagogie normală este cunoașterea etapelor de dezvoltare ale copiilor. Respectarea acestora în procesul de învățământ presupune acordarea necesarului educațional pentru vârsta respectivă. Această regulă de bază este adesea încălcată de către învățământul tradițional din țara noastră (de exemplu studierea ecuațiilor și mulțimilor din clasa I, chiar și noțiunile primare).

Care sunt, deci, etapele prin care trece un copil în dezvoltarea sa?

De la naștere până la maturitatea deplină de la 21 de ani, omul parcurge trei etape de câte 7 ani cu următoarele caractere specifice: până la 7 ani copilul trăiește într-o lume eminentă bună. Copilul are încredere absolută în adult, îl imită în vorbire, mers și gândire. După 5 ani, copilul poate și să învețe limbi străine, el stăpânind deja limba maternă. Totodată copilul învață prin simpla imitație tot ceea ce este generic numit “Cei 7 ani de acasă”: ordinea, comportamentul și limbajul civilizat, salutul etc.

Astfel își creează inconștient fundamentele de existență. Orice răutate din partea anturajului (la copiii străzii sau la familii care practică duritatea în educație sau violența) va lăsa urmări de neîndepărtat în comportamentul copilului. Violența din desenele animate prezentate la televizor este și ea un exemplu negativ în acest sens.

Capacitatea de a învăța prin imitație rămâne însă activă până la 9 ani. Astfel, în Școala Waldorf, se învață din clasa I două limbi străine prin imitație (cântecele și jocuri) fără a apela la scriere.

Momentul de la 9 ani (9 ani și 4 luni) este esențial în dezvoltarea copilului. Putem spune că până aici ține copilăria cu poveștile ei, cu inocența specifică, cu frățiorul adus de barză și cu Moș Crăciun. În acest moment, numit în pedagogia Waldorf RUBICON, copilul face un pas fără de întoarcere, se detașează de cei din jurul lui.

De acum înainte va fi el, pe de o parte și ceilalți, pe de altă parte. După momentul Rubiconului, care apare mai mult sau mai puțin pregnant, ca o mică încăpățănare, elevul poate aborda altfel școala, începând scrierea la limba străină și primele elemente de gramatică.

Urmează în intervalul 9-12 ani o perioadă de armonizare a copilului. După 12 ani, copiii încep să crească, ajungând într-o stare ciudată când parcă nu mai știu ce să facă cu picioarele și cu mâinile acestea mult prea lungi, cu vocea care o ia razna la băieți și cu toată preocuparea pentru sexualitate ce-i năpădește. În spatele tuturor aparențelor crește uneori insuportabil nesiguranța, ajungând chiar la disperare.

Între 7 și 14 ani, elevul trăiește într-o lume frumoasă. Inconștient, acesta își dorește să cunoască frumusețile lumii în care va trăi, să trăiască în armonie cu ele. Școala are obligația sacră de a-i oferi această frumusețe, apărându-l de duritatea și realitatea celor înconjurătoare.

Metode de genul “lasă să facă ecuații din clasa I, că-i prinde bine mai târziu” distrug doar pofta de viață și învățatură a elevului. Teorii precum cele din fizică vor fi prezentate prin ce oferă ele mai spectaculos și nu numai prin formulele lor exacte dar complicate.

Din punctul de vedere al educatorului, în primii șapte ani idealul este întruchipat de bunica iubitoare. În perioada școlii primare, 7-14 ani, elevul are nevoie de o autoritate iubită. A-i lăsa pe copii în această perioadă să hotărască tot ce vor, nu îi va antrena pentru a lua hotărâri în viață, ci va crește niște oameni dezorientați. Din contră, o autoritate care le va arăta ce-i de făcut va fi un bun exemplu pentru viitorii adulți.

Trecând de perioada de „turbulență”, după momentul de 14 ani, când tânărul își întâmpină EUL, începe o perioadă de frământări sufletești adânci, când tânărul trebuie să trăiască în lumea reală, cu suferințele, rebeliunile, filosofii și teoriile ei.

După 14 ani, autoritatea trebuie înlocuită de o adevărată competență obiectivă. Educatorul și părintele vor fi niște prieteni mai mari și experimentați, care prin propriul exemplu plin de personalitate vor fi bune modele, chiar ideale, pentru tânărul aflat într-o

puternică căutare de repere solide. Dacă aceste modele vor lipsi, tânărul le va găsi între cei de aceeași vârstă sau între cântăreți ori actori, idealurile acestuia scăpând de sub controlul educatorilor (dascăli sau părinți).

De la 16 ani spre terminarea liceului, tânărul este tot mai preocupat de filosofia vieții, de problemele sociale și de viitorul lumii în care trăiește. La 18 ani 7 luni și 14 zile, când situația zodiacală este aceeași cu cea de la naștere, tinerii pot avea o revelație despre drumul ce trebuie să-l urmeze în viață.